

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
080/2017	Fylkesrådet	21.03.2017

Høring - Søknad om konsesjon for bygging av Hundåga kraftverk - Lurøy kommune

Sammendrag

Fylkesrådet anbefaler med betingelser, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å gi konsesjon til bygging av Hundåga kraftverk i Lurøy kommune.

Landskap av stor og svært stor verdi, i tillegg til tiltaksområdets nærhet til kystriksveien, gjør det spesielt viktig at inntak, rørgate, anleggsvei og kraftstasjon blir utformet på en skånsom måte, tilpasset landskapet. Anleggsveien må tilbakeføres til en ATV-vei etter utbygging. Det må stilles krav om en minstevannføring som kan opprettholde elva som et landskapselement, spesielt i sommersesongen. NVE må stille vilkår slik at rørgatetraséen og anleggsvei ikke medfører permanente hindringer for reinens flyttlei som går langs med kystriksveien.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring Salten kraftsamband (SKS) sin søknad om konsesjon for å kunne bygge Hundåga kraftverk i Lurøy kommune. I 2007 søkte Rødøy-Lurøy kraftverk AS om vassdragskonsesjon for utbygging av Hundåga kraftverk, og fikk konsesjon i desember 2009. I januar 2011 ble det sendt en endringssøknad for tiltaket, som i desember samme år fikk konsesjon i samsvar med endringene som var fremlagt i søknaden. I 2014 ble konsesjonen overført til Nord-Norsk Småkraft AS, som i 2015 ble fusjonert med SKS, som i 2016 søkte om å få overført konsesjonen for Hundåga kraftverk.

I konsesjonen som opprinnelig ble gitt i 2009, var det en forutsetning om at arbeidet skulle starte opp senest fem år fra vedtaksdato, og være fullført innen ytterligere fem år. Byggefristen var gjeldene fra opprinnelig konsesjonsdato og gikk derfor ut i 2014. SKS søker derfor om ny konsesjon for å kunne bygge ut kraftverket, som i stor grad baserer seg på prosjektet som fikk konsesjon av NVE i 2011.

Fylkesrådet behandlet høringen om utbygging av Hundåga kraftverk i sak 054/08 i mai 2008, og fremmet følgende vedtak:

1. Fylkesrådet anbefaler at konsesjonsbehandlingen utsettes til bekkekløften i Hundåga er kartlagt gjennom det landsdekkende bekkekløftprosjektet.

2. Dersom undersøkelsen ikke avdekker forekomster av rødlistede og sårbare arter, anbefaler

fylkesrådet at det gis konsesjon for bygging av Hundåga kraftverk.

I tillegg var det noen vilkår til anbefalingen.

I NVE sin utredning av saken kommer det fram at det ikke ble registrert forekomster av naturtyper og det er heller ikke påvist noen rødlistearter i influensområdet. Bekkekløfta ble tatt ut av bekkekløftprosjektet til fylkesmannen, som ga tilbakemelding til NVE om at Hundågas bekkekløft er lite eller ikke skogkledt og at representativiteten er ivaretatt av andre lokaliteter i Lurøy og Nesna kommuner. NVE vurderer samlet sett at en tilstrekkelig helårs minstevannføring vil kunne ivareta det biologiske mangfoldet i Hundågas bekkeløp etter en utbygging.

Fylkesrådet uttalte seg også til planendringen som var på høring i 2011. Planendringen gikk ut på å bruke en alternativ plassering av inntaksdam, å endre vannveien, og å flytte kraftstasjonen. I opprinnelig konsesjon skulle vannveien i sin helhet legges i tunnel, men det ble så søkt om en kombinasjon av sjakt/tunnel og nedgravd rørgate. Daværende fylkesråd for kultur og miljø uttalte seg i form av et brev, med følgende uttalelse:

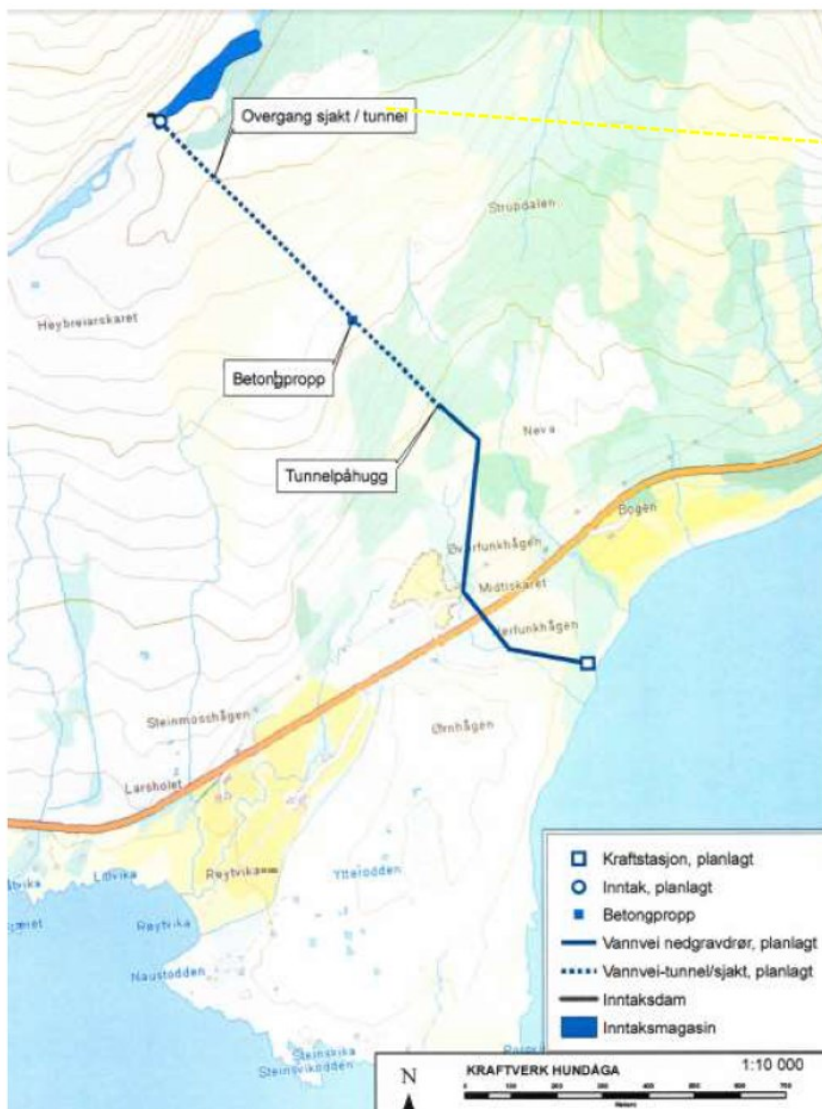
Nordland fylkeskommune vurderer det derfor slik at endringen av prosjektet ikke vil medføre noen vesentlige endringer i konsekvensene kraftverket vil gi for berørte miljø og samfunnsinteresser. Fylkeskommunen vurderer derfor saken på samme måte som i 2008, og har ingen andre innspill til NVE enn det som fremkommer i fylkeskommunens vedtak i FR sak 054/08.

Figur 1. Rød-sirkel viser tiltaksområdet på oversiktskart. ¶

Fra inntaket på kote 284 er det planlagt en vannvei på ca. 1,6 km, som boret tunnel i første

delen, og nedgravd/sprengt rørgate ned til kraftstasjonen i bukta Sila. Installert effekt i kraftverket vil være 1,9 MW. Forventet årsproduksjon er på 8,1 GWh, med 3,6 GWh vinterproduksjon og 4,4 GWh i sommersesongen. Det er planlagt en minstevannføring på 40 l/s hele året. Opp til inntaket er det planlagt en vei som skal benyttes i byggetiden, i driftsfasen skal den rangeres til en ATV-vei. Kraftverket skal knytte seg til 22kV kraftlinja som går langs med FV17, via en 350 m lang nedgravd kabel som må krysse kystriksveien. Utbyggingskostnaden for kraftverket er beregnet til 5,2 kr/kWh. Høringsfristen er satt til 22. mars.

Figur 2 viser prosjektskissen for Hundåga kraftverk

Problemstilling

Positive samfunnsvirkninger

Teksten er hentet fra konsesjonssøknaden: *Utbyggingen vil styrke inntektsgrunnlaget til SKS Produksjon AS og grunneierne. Det er forventet at en del av oppgavene i forbindelse med anleggsvirksomheten vil kunne bli utført av lokale/regionale foretak. Noe av investeringen vil dermed også tilfalle Lurøy kommune gjennom skatteinntekter både i bygge- og driftsfasen.*

Virkninger for miljø, naturressurser og samfunn

Tiltakshaver opplyser ikke om noen nye natur eller brukerinteresser utover det som ble kjent ved opprinnelig søknad.

Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak

Oppsummering av avbøtende tiltak som er pålagt i konsesjonen og foreslått i forbindelse med teknisk plan og landskaps- og miljøplan:

- Minstevannføring slippes i Hundåga fra dam/inntak.
- Berørte områder som ikke er permanent vei skal revegeteres med stedegne masser.
- Arealbruksplanens avgrensning skal markeres tydelig i terrenget.
- Skjæringer i forbindelse med rørgategrøft eller vei skal utformes på en landskapstilpasset måte, og skal i så stor grad som mulig gis et naturlig uttrykk.
- For å etterlate minst mulig synlige spor i terrenget opp til inntaket skal det om mulig benyttes kjøretøy med gummibelter i stedet for metall og legges ut matter for de store maskinene å kjøre på der hvor det er vegetasjons- og myrpartier som må krysses.

Fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminner

Deler av planområdet er tidligere befart, og tiltaket synes ikke å komme i konflikt med arkeologiske eller andre verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for. Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert. Hvis det skulle bli gitt konsesjon, vil det pålegge utbygger en aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle treffe på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltning)

Planlagt tiltak vil berøre elva Hundåga. Elva er delt i to vannforekomster, *Hundåga, øvre (157-84-R)* og *Hundåga, nedre (157-82-R)*. Vannforekomstene ligger i vannområde *Rødøy – Lurøy*. Miljømålet for begge vannforekomstene er *svært god* økologisk tilstand innen 2021. Ifølge vann-nett.no er det ingen risiko for at vannforekomstene ikke når miljømålet, med kommentaren; så lenge det ikke blir utbygging. Det er NVE som sektormyndighet som skal vurdere om de økologiske forholdene i vannforekomstene vil endres negativt som følge av kraftutbyggingen, og om miljømålet vil nås (vannforskriften § 12).

Friluftsliv

I perioden 2011 - 2016 ble arbeidet med kartleggingen av Nordlands friluftslivsområder gjennomført. Denne kartlegginga er derfor ny kunnskap som har kommet etter at kraftverket opprinnelig fikk konsesjon. I tiltaksområdet er det kartlagt ett friluftslivsområde, med verdien *registrert*. Friluftslivsområdet *Møla (Røyvika)* er kategorisert under områdetypen *store turområder uten tilrettelegging*. På nordsida av elva finnes det registrerte friluftslivsområdet *Stordalstinden*.

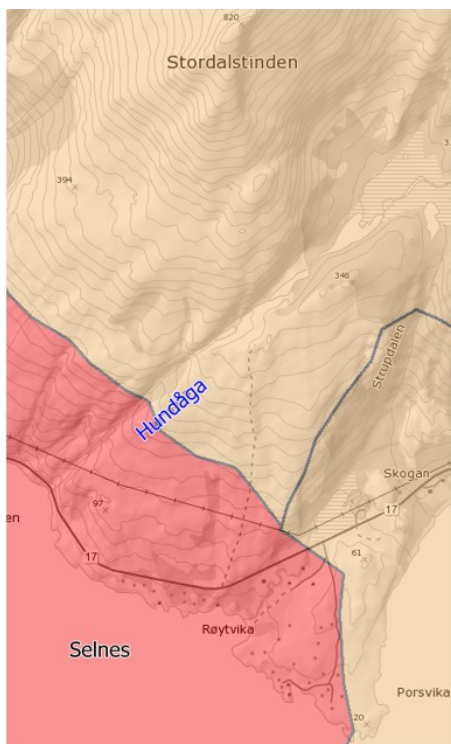

Figur 3 viser de kartlagte friluftslivsområdene i tiltaksområdet.

Landskap

I etterkant av at Hundåga kraftverk opprinnelig fikk konsesjon er det blitt gjennomført en kartlegging av landskapet i Nordland. Nedre del av tiltaksområdet hvor kraftverket er planlagt, inngår i landskapsområdet med navnet *Selnes*. Dette er landskapstypen *Åpent fjordlandskap med infrastruktur og jordbrukspreg*. Det har blitt foretatt en verdivurdering av landskapet i Nordland, hvor like landskapstyper har blitt sammenlignet, og ut fra områdets representativitet og sjeldenhet er alle landskapstyper gitt en verdi. Nedre del av tiltaksområdet har fått verdien *svært stor 5 av 5 – nasjonal verdi*.

Øvre del av tiltaksområdet inngår i landskapsområdet *Stordalstinden*. Området er kartlagt som landskapstypen *Lågfjellmassiv med tindelandskapspreg*, og beskrives som en type som omfatter lågfjellmassiv i skoggrensa med tindelandskapspreg. Landskapstypen har lite eller ingen tekniske inngrep og fremstår med gjennomgående sterkt naturpreg. Ut i fra en sammenligning med lignende landskapstyper, er dette landskapsområdet gitt verdien *stor 4 av 5 – regional verdi*.

Figur 4 viser verdivurderinga av landskapet i tiltaksområdet. Rød farge viser landskapsområde av svært stor verdi. Orange farge viser landskapsområde av stor verdi.

Andre instansers uttalelse

Sametinget

Sametinget kom med følgende uttalelse 22.02.2017: *Konsesjonssøknaden gjelder et tidligere omsøkt tiltak, og det er også tidligere befart med tanke på forholdet til samiske kulturminner. På bakgrunn av dette kan vi ikke se at det er fare for at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor heller ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til konsesjonssøknaden.*

Lurøy kommune

I telefonsamtale med Lurøy kommune kunne de avklare at det ikke vil bli gitt noen ny uttalelse i saken. Kommunen opprettholder uttalelsen fra 2011 hvor de anbefalte at endringssøknaden for Hundåga kraftverk godkjennes.

Kraftverkets konflikt med miljø og andre arealbruksverdier

Tabell 1. Oversikt over tematiske retningslinjer i småkraftplanen som vil berøres ved en utbygging av Hundåga kraftverk.

Tema	Aktuelle tema i småkraftplanens kap. 2
Reindrift Flyttlei langs med kystriksveien.	E1. Det skal <i>ikke tillates</i> utbygginger som kan gi permanente hindringer for viktige flyttleier. <u>Avbøtende tiltak:</u> Rørgata skal graves ned, og vil revegeteres etter hvert.
Høstbeite og	E4. I øvrige områder for reindrift av middels verdi skal man

høst/vinterbeite middels verdi	være <i>varsomme</i> med å tillate utbygging av små vannkraftverk.
Landskap	For området i snaufjellet skal man <i>ikke tillate</i> utbygging som kan gi varige og irreversible skader på terrenget og landskapet. <u>Avbøtende tiltak</u> Deler av rørtraseen skal gå i tunnel.
Nedre del har svært stor verdi	F2. I landskap av stor verdi skal man være <i>varsomme</i> med å tillate utbygging.
Fjordlandskap	G3. I fjordlandskap av stor verdi skal en være <i>restriktiv</i> med å etablere sekundæringrep som gir irreversible spor og sår i landskapet.
Samlet vurdering av konsekvenser for miljø og andre arealbruks-verdier	Hundåga kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: <i>Prioriterte med betingelser</i> Restriktiv: Utbygging kan få tillatelse dersom avbøtende tiltak bidrar til at miljøverdiene ikke reduseres i vesentlig grad, og at det er dokumentert at utbyggingen er samfunnsnyttig.
Vurdering av positive samfunnsvirkninger	
Positive samfunns-virkninger	Fylkesrådet vurderer at Hundåga har liten samfunnsnytte. Hundåga kraftverk vil årlig bidra med ny fornybar energi tilsvarende 8,1 GWh, hvorav 3,6 GWh vil produseres om vinteren.
Vurdering Hundåga kraftverk	
Fylkesråden ber fylkesrådet anbefale NVE å gi konsesjon til Hundåga kraftverk med betingelser. Fylkeskommunen har siden forrige høring om bygging av kraftverket utarbeidet ny kunnskap om friluftslivsområder og landskapet i Nordland. Friluftslivskartleggingen viser at innenfor tiltaksområde er det registrert et friluftsområde. Landskapskartleggingen viser at landskapet i tiltaksområdet har stor og svært stor verdi. Fylkesråden mener at den nye kunnskapen om friluftsliv og landskap, i tillegg til at kystriksveien er svært viktig i reiselivssammenheng, gjør det spesielt viktig at inntak, rørgate, anleggsvei og kraftstasjon blir utformet på en skånsom måte, tilpasset landskapet. Anleggsveien må tilbakeføres til en ATV-vei etter utbygging. Det må stilles krav om en minstevannføring som kan opprettholde elva som et landskapselement, spesielt i sommersesongen. Langs med kystriksveien er det en flyttlei for rein. Fylkesråden ber om at NVE stiller vilkår som forhindrer at rørgatetraséen og anleggsvei medfører permanente hindringer av flyttleia.	

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø, reindrift og andre brukerinteresser er beskrevet tidligere i denne saken.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 52/2016 «Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget», pkt 3.27 4. avsnitt, der fylkesrådet er gitt myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon etter vannressurslovens lovens § 8.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet anbefaler Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å gi konsesjon til Hundåga kraftverk i Lurøy kommune, under følgende betingelser:
 - a. Kraftstasjonen og annen infrastruktur må bygges med landskapsmessig tilpasning, og inngrep må gjøres skånsomt slik at landskapet raskest mulig får tilbake sin opprinnelige karakter. Detaljplanleggingen må påse at avbøtende tiltak for landskap iverksettes.
 - b. Anleggsveier må tilbakeføres til ATV-vei etter at arbeidet er avsluttet.
 - c. Det må stilles krav om minstevannføring hele året i Hundåga som er tilstrekkelig til å opprettholde elva som landskapselement.
 - d. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringa. NVE må stille vilkår som forhindrer at rørgatetraséen og anleggsvei medfører permanente hindringer av flyttleia.
2. Dersom det blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften §12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Tiltakshavers foreslåtte avbøtende tiltak må inn i konsesjonsvilkårene.
 - b. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Nordland fylkeskommune - Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Bodø den 09.03.2017

Ingelin Noresjø

fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign

21.03.2017 Fylkesrådet

FRÅD-080/2017

Vedtak

Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedlegg:

Tittel

Til uttalelse - søknad om konsesjon for bygging av Hundåga
kraftverk - SKS Produksjon AS

DokID

820409